

Arcades gòtiques de la planta baixa del palau de Valeriola, al carrer del mateix nom, en ple barri de Velluters.

El desafiament de l'art

FUNDACIÓ CHIRIVELLA SORIANO

No resulta fàcil trobar per València cap home de possibles, ja siga empresari, especulador o hereu, que destine bona part del seu capital a la col·lecció d'obres d'art. Llevat de lloables excepcions com la de Martínez Guericabeitia i algun altre valent que desconexem per ignorància, els prohoms indígenes han preferit abans la lluentor de la llotja del Mestalla que no el refinament de l'art. En aquest sentit, la família Chirivella Soriano és una d'aquestes rareses fins ara desconegudes per aquestes latituds, però bé que ja fa un temps que Manuel Chirivella i Alcía Soriano col·leccionen art, i del bo. En concret, pintura contemporània. Obres d'autors tan diversos i significats com Antonio Saura, Eduardo Arroyo, Luis Gordillo, Doro Balaguer, Joan Genovés, Equipo Crónica i un llarg etcètera. Durant anys, les han adquirit progressivament sense fer soroll, amb més coherència, sense tindre clar quin seria el destí final, però convençuts, al capdavant, que l'experiència de l'art és millor compartir-la.

Per això, des de fa uns mesos, les exposen al palau de Joan de Valeriola, si-

Des del passat abril, València té un nou i qualificat espai per a l'art: la Fundació Chirivella Soriano, que exposa al palau de Joan de Valeriola les adquisicions d'una llarga trajectòria col·leccionista. Andy Warhol protagonitza la mostra actual.

tuat a l'esquena del Mercat Central, a unes passes només de Ca Revolta, al cor mateix de Velluters. Un edifici tan ric com la mateixa col·lecció, un palau que data del segle XIV quan els Valeriola, també, van ser una família de

possibles i es van permetre la instal·lació d'un dels millors teginats de l'època. No debades, són més de 400 metres quadrats de sostres recuperats del desastre, de l'enderroc a què estava condemnat aquest edifici. Sense anar més lluny, el dia que Manuel Chirivella va adquirir l'edifici, un algtzir de l'Ajuntament de València els va fer arribar una ordre d'enderroc pel lamentable estat en què es trobava aquell palau del segle XIV, posteriorment refet en una finca de pisos, tot clivellat i amb els murs de càrrega oberts de dalt a baix.

Certament, no va ser la millor benvinguda, però els Chirivella Soriano saben que aquella era la solució més idònia per obrir un espai d'art, un museu privat al bell mig de València, on situar la seua col·lecció i abraçar facetes encara més ambicioses, com ara la de programadors d'exposicions, la de referent de l'art més actual. Així doncs, es van posar en contacte amb Carles Dolç, arquitecte, perquè, en primer lloc, restaurara la casa dels Valeriola i, després, acondicionara la seu permanent de la Fundació. La inversió, evidentment, ha estat milionària. Només cal acostar-se

Warhol, per primera vegada

En la seua voluntat de consolidar-se com un referent ineludible de l'art contemporani, la Fundació Chirivella Soriano ha apostat per Andy Warhol en la seua segona exposició, com un valor segur. Sense dubte, Warhol és un dels representants més genuïns d'allò que s'ha conegut com l'art pop, una icona cultural en si mateix, un far de la cultura popular de la segona part del XX. Ara, a partir del 30 de setembre, els amatents d'aquest moviment tenen l'oportunitat, per primera vegada a València, de contemplar un total de 33 olis, serigrafies i collages, pertanyents a la col·lecció Atlàntica. Un recull d'obres la majoria de les quals estan incloses en la sèrie que Warhol va nomenar "Catàstrofes", una reflexió

—provocativa com sempre en el nord-americà— sobre la mort i els desastres, que a principi dels seixanta va encetar arran d'una informació, publicada al *The New York Mirror*, que detallava l'accident d'aviació més important ocorregut fins aleshores.

A la catàstrofe de l'avió, Warhol afegiria la mort de Marilyn, la bomba d'hidrogen i, fins i tot, la cadira elèctrica. Un aparell, cruel a totes llums i actual com pocs als Estats Units, que ocuparà la planta baixa del recinte del palau de Joan de Valeriola, fins que el proper 9 de gener tanque les portes aquesta primera exposició sobre el geni de Pittsburg i els seus col·laboradors a la seua factoria.

"The Factory", l'antre del 231 de l'avinguda 47 de Nova York que va congrega un bon seguit d'artistes sota el magisteri de Warhol, és l'altre fil conductor de la col·lecció d'Atlàntica.

Una de les novetats del nou curs cultural de València, que la Fundació Chirivella Soriano aprofitarà en un altre sentit per omplir també de contingut cívic i social, com ara el debat al voltant de i contra la pena de mort, el seu espai d'art. La cadira elèctrica n'és el reclam més palmari. Conferències al voltant d'aquesta sinistra obra d'art, segons Warhol, arrodoniran aquesta segona temptativa de la Chirivella Soriano. De moment, una oferta única a València que paga la pena visitar, pel contingut i pel continent.

Tres de les obres d'Andy Warhol que es podran contemplar en la segona exposició que exhibeix el nou espai d'art de la Fundació Chirivella Soriano. D'esquerra a dreta, John Lennon, Autorretrat i Superman.

al carrer de Valeriola —això sí, deixant de banda com puguen els solars atapeïts de cotxes i dels pertinents aparcadors— per adonar-se de la magnitud de la intervenció arquitectònica i cultural que ha significat instal·lar, en un edifici gòtic, art contemporani. I tot això, sense que la Generalitat Valenciana ni l'Ajuntament hi hagen invertit ni un euro, sense el suport públic. En altres paraules, que tot ha estat fruit de la iniciativa privada, d'aquesta quimera —almenys a València— que coneixem per societat civil.

Fet i fet, la Fundació Chirivella Soriano va obrir les portes el passat 22 d'abril, amb l'exposició "Un Palacio sin puertas", una selecció dels seus fons privats, que compta amb alguna o altra cessió, com un Antoni Tàpies i un Guillermo Pérez-Vilalta. Des d'aleshores el nombre de visitants no ha parat d'augmentar setmana rere setmana en una exposició que acaba el proper 30 de setembre, per donar pas a Andy

Warhol ("The Factory"). Haurem d'esperar, per tant, a un altra temporada per contemplar una altra selecció, no pas la mateixa, dels fons de la Fundació. Una panoràmica generosa en moviments pictòrics, escoles i generacions. Des del grup El Paso, amb la seua arrancada l'any 1957, passant pel figurativisme madrileny i la *movida*, fins a arribar als més joves, els qui tot just comencen i tenen, en l'espai de la Fundació, el lloc idoni per consolidar-se, com Marcela Navascués i Fernando Lorite.

Manuel Chirivella, vicepresident també de la Reial Federació Espanyola de Vela i, per tant, un dels màxims impulsors del desafiament espanyol de la Copa de L'Amèrica, sap que la Fundació només ha fet que començar, que queda molta feina per fer perquè el palau dels Valeriola es consolide com un referent de l'art contemporani. Per això, ja tenen compromeses les exposicions del 2006. A saber, una antologia de Carlos Alcolea i una panoràmica per

la pintura andalusa dels anys vuitanta i noranta, comissariada per Rosa Queralt. Alcía Soriano, vicepresidenta de la Fundació, afegeix, en aquest sentit, que calen molts anys per fer-ho bé, i un mes, només, per llençar-ho tot a la paperera.

De moment, van per bon camí. La pàgina web (www.chirivellasoriano.org) és la mostra més evident que la restauració integral del palau dels Valeriola responia a una estratègia ben definida pels patrons. Ser, d'una banda, l'aparcador de la seua col·lecció de pintura i de totes les que puguen vindre, com ara la de Warhol, i, de l'altra, un reclam per activar, o donar a conèixer, aquesta vida cultural de València, contracorrent, que no està arrecerada a la cultura oficial. La mateixa que un dia qualsevol va estar a punt d'enderrocar, per ignorància, una de les joies arquitectòniques més impressionants del segle XIV.

Salva Giménez